

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8C/5/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1211207085
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:1211207085.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci žalobcov: 1. V. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, B. A., 2. I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, B. A., obaja zastúpení: JUDr. Roman Jurík, advokát, Jazerná 19, Nové Zámky, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zastúpený: JUDr. Ján Havlát, advokát, Advokátska kancelária HAVLÁT & PARTNERS, Rudnayovo nám. 1, 811 01 Bratislava, o určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa v časti o určenie neplatnosti Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000062802 zo dňa 23.11.2006 **z a m i e t a**.

II. Žalovaná je **p o v i n n á** zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu 29,80 eura, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že plnením jednému zo žalobcov dlh žalovanej zanikne.

III. Žalovaná je **p o v i n n á** zaplatiť žalobcovi v 1. rade primerané finančné zadostučinenie v sume 200,00 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žaloba sa v prevyšujúcej časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia **z a m i e t a**.

V. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia sa žalobou zo dňa 04.01.2011, doručenou tunajšiemu súdu dňa 04.01.2011, domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd 1. zrušil rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu sp.zn. 166/10/2010 vydaný dňa 26.10.2010 rozhodcom F. X., 2. určil, že rozhodcovská doložka, uvedená v článku 18 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT SLOVAKIA s.r.o. ako súčasti revolvingovej zmluvy č. 8000062802 zo dňa 23.11.2006 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovanou je neprijateľná, 3. určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8000062802 zo dňa 23.11.2006 uzatvorená medzi žalobcami a žalovanou je neplatná, 4. uložil žalovanej povinnosť vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie 29,80 eura, s tým, že vydaním bezdôvodného obohatenia jednému zo žalobcov zaniká povinnosť žalovanej voči druhému žalobcovi, 5. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom primerané finančné zadostučinenie 600,00 eur, s tým, že zaplatením primeraného finančného zadostučinenia jednému zo žalobcov zaniká povinnosť žalovanej voči druhému žalobcovi, a ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania. Žalobu spolu so žalobcami podpísalo aj spotrebiteľské združenie ako vedľajší účastník na strane žalobcov, čím vstúpilo do konania na strane žalobcov.

Vo veci samej rozhodol Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 8C/5/2012-426 zo dňa 18.07.2013, ktorým I. zrušil rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, sp. zn. 166/10/10 z 26.10.2010 vydaný rozhodcom Mgr. K. X., II. určil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8000062802 zo dňa 23.11.2006 uzavretá medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovanou je neplatná a žalovaná je povinná vydať žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne bezdôvodné obohatenie v sume 29,80 eura v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, III. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne primerané finančné zadostučinenie v sume 153,24 eura v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, IV. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania v sume 0,- eur v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, V. vo zvyšku žalobu žalobcov zamietol a VI. odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu, sp. zn. 166/10/10 zo dňa 26.10.2010 do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Proti uvedenému rozsudku podala odvolanie žalovaná, o ktorom odvolaní rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 26Co/74/2013-539 zo dňa 16.12.2014 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušenia rozhodcovského rozsudku a odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku potvrdil a vo zvyšnej napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Predmetom odvolacieho konania nebol výrok V. o zamietnutí zvyšku žaloby, ktorým zvyškom bol návrh na určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu jej neprijateľnosti.

Podaním zo dňa 21.05.2015, doručeným súdu dňa 22.05.2015, vedľajší účastník oznámil súdu, že z konania vystupuje, o čom boli účastníci oboznámení.

Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že ako spotrebiteľia so žalovaným uzavreli zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej im žalovaná poskytla peňažné prostriedky vo výške 672,77 eura. Na podpis im bola predložená zmluva s početnými neprijateľnými podmienkami, na čo ich až neskôr upozornil vedľajší účastník. V čase uzatvárania zmluvy neboli dobre zorientovaní a pre nich to boli tak narýchlo veľmi zložité veci. Zmluvu podpísali v nepriaznivej finančnej situácii, čím bola daná aj ich finančná tieseň. Žalovanej ku dňu spísania žaloby uhradili sumu 702,57 eura. Napriek tomu žalovaná od nich žiada ďalších 766,21 eura s príslušenstvom, ktorú sumu jej medzičasom priznal aj rozhodca, ktorý však konal a rozhodoval na základe neplatnej -neprijateľnej zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky, nehovoriac o tom, že rozhodca nerešpektoval ani vnútroštátne a európske právo na ochranu spotrebiteľa. Žalobcovia ďalej uviedli, že sa vo veci samej domáhajú určenia neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere ako celku a keďže žalovanej už preplatili istinu o 29,80 eura, žiadajú vo veci samej súčasne aj vydanie uvedeného bezdôvodného obohatenia. Ďalej uviedli, že žalovaná sa voči nim dopustila vážnej nekalej obchodnej praktiky, použila veľmi drobné písmo a je problém súvisle čítať zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere, pretože sa začínajú po pár odsekoch zle čítať riadky a bez technickej pomôcky (lupy) sa ani nedajú riadne prečítať pri vynaložení úsilia, ktoré možno bežne vyžadovať. Žalovaná konala bez odbornej starostlivosti, keď ich ako spotrebiteľov vystavila iba veľmi obtiažne čitateľným zmluvným podmienkam. Ďalej poukázali na to, že žalovaná porušila ich spotrebiteľské práva ďalej tým, že použila v zmluve početné neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré naplňajú znaky ustanovené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a sú neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ako neprijateľné zmluvné podmienky žalobcovia označili v otázke vzniku zmluvy čl. 1 a ods. 1.3 a čl. 2 ods. 2.1 a 2.2, pretože sú nezrozumiteľné a pre bežného spotrebiteľa nejasné - vzniká tak neprípustná neistota v otázke postavenia spotrebiteľa, konkrétne kedy vlastne vznikne zmluva. Ďalej žalobcovia poukázali na to, že RPMN má byť oznámená v oznámení podľa čl. 2 ods. 2.2 zmluvy a v ods. 3.2 zmena RPMN, ktorá podmienka umožňuje zmenu RPMN, ktorá podmienka je neprijateľná, pretože RPMN je obligatórnou náležitosťou spotrebiteľskej zmluvy, nie je preto možné ujednanie o tom, že RPMN bude dlžníkovi oznámená neskôr, ako sa uzatvára zmluva, pretože je to ukazovateľ, na základe ktorého sa spotrebiteľ rozhoduje o tom, či do zmluvného vzťahu vstúpi, alebo nie a je neakceptovateľné, aby RPMN jednostranne zmenila žalovaná v akceptácii návrhu zmluvy. K podmienkam upravujúcim revolving ako automatické navýšenie schváleného úveru o násobok schválenej mesačnej splátky úveru pri úvere, žalobcovia uviedli, že už na začiatku právneho vzťahu dojednávajú ďalšie úverové prostriedky, ktoré sa majú poskytnúť v priebehu úverového obdobia, je pre spotrebiteľa značne znevýhodňujúce a prekvapujúce. Veriteľ si zároveň istí budúceho spoľahlivého klienta, ktorý v čase revolvingu už ani nemusí mať záujem o poskytnutie ďalších finančných prostriedkov. Ide o neprimerané vnucovanie služby popri inej službe, pričom obdobná neprijateľná podmienka je zakázaná v § 53 ods. 4 písm. n) Občianskeho zákonníka. Uviedli tiež, že pri revolvingu by mal súd zároveň prísnejšie posúdiť aj kauzu právneho úkonu, pretože spotrebiteľ nie je podnikateľom, ktorý

berie revolving na opakované hradenie objednávok služieb napríklad. Spotrebiteľ chce spravidla vždy len dočasne preklenúť určitú - konkrétne časovo vymedzenú finančnú tieseň - ako tomu bolo aj v prípade žalobcov. Revolving by tak v prípade žalobcov nemal obstať nielen pre neprijateľné zmluvné podmienky, ale aj z dôvodu absencie kauzy opodstatňujúcej uzavretie zmluvy o revolvingu. Podmienka, že za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu, ktorá bude dlžníkovi oznámená v oznámení podľa čl. 2 ods. 2.2 zmluvy o revolvingovom úvere a je splatná ku dňu poskytnutia úveru, je neprijateľná, pretože síce ide o cenu, ktorá je vyňatá z posudzovania neprijateľnosti, ale je tak nejasne a nezrozumiteľne dojednaná, že spotrebiteľ v čase, keď podpisuje žiadosť o úver, ešte jeho celkovú cenu nepozná. Ďalej nie je jasné, či výška odmeny vstupuje do výpočtu celkovej RPMN. Keďže cena služby nie je vyjadrená jasne a zrozumiteľne, podlieha súdnej kontrole. Ďalej žalobcovia označili ako neprijateľnú zmluvnú podmienku tú podmienku, podľa ktorej zmluvná odmena za poskytnutie úveru (revolvingu) predstavuje úročenie úveru, nakoľko je nejasná a nezrozumiteľná pre priemerného spotrebiteľa. Podmienka, podľa ktorej v prípade omeškania dlžníka so splnením akéhokoľvek peňažného záväzku podľa zmluvy je veriteľ oprávnený požadovať zmluvnú pokutu vo výške 0,2% z výšky splátky za každý deň omeškania, je podľa žalobcov neprimeraná sankcia podľa § 53 ods. 4 písm. k) v spojení s § 53 ods. 1 OZ, predstavuje až 73% p.a.. Podmienka, podľa ktorej v prípade akéhokoľvek porušenia zmluvy špecifikovaného v čl. 13.1 je veriteľ oprávnený požadovať nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v ods. 14.1 a 14.2 úhradu zmluvnej pokuty vo výške 50 % z nominálnej výšky úveru, je tiež podľa žalobcov neprijateľná, nakoľko akéhokoľvek porušenie zmluvy je veľmi vážny pojem a umožňuje veľký priestor na svojvoľný postup veriteľa, nič na tom nemení ani odkaz na jednotlivé ustanovenia zmluvy - tento odkaz skôr podmienku robí vnútorne rozpornou a nezrozumiteľnou. Navyše ide o zjavne neprimeranú sankciu podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ v spojení s § 53 ods. 1 OZ. Ďalej ako neprijateľnú označili žalobcovia podmienku, že v prípade omeškania dlžníka s úhradou akéhokoľvek splatného peňažného záväzku podľa zmluvy má veriteľ právo zverejniť osobné údaje dlžníka v rozsahu mena a priezviska, adresy trvalého bydliska a dátumu narodenia, obchodného mena, sídla, identifikačného čísla spolu so skutočnosťou existencie ich záväzkov po splatnosti pre potrebu vymáhania svojich splatných nárokov, k čomu dlžník podpisom zmluvy udeľuje svoj výslovný a neodvolateľný súhlas, nakoľko zverejnenie v zozname dlžníkov je vážnou nekalou obchodnou praktikou podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože ide o neprimeraný zásah do osobnostnej sféry spotrebiteľa a je to dojednanie spôsobilé vážne zasiahnuť do súkromia spotrebiteľa. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podľa žalobcov i podmienka, že dlžník je oprávnený splatiť úver pred lehotou splatnosti ustanovenou v zmluve iba spoločne so všetkými záväzkami voči veriteľovi vyplývajúcimi zo zmluvy, a pokiaľ zaplatená čiastka nepostačuje k úhrade celej nominálnej hodnoty úveru, považuje sa a nakladá sa s ňou ako s preplatkom podľa čl. 8 ods. 8.6 zmluvy. Žalobcovia uviedli, že pri takomto veľkom počte hrubo nemorálnych a zneužívajúcich zmluvných podmienkach, ktoré zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa nemôže obstať ani zmluva ako celok a navrhli aplikovať ustanovenie § 41 OZ v jeho eurokonformnom výklade s ustanovením čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Ďalej žiadali, aby súd aplikoval aj ustanovenie § 153 ods. 3 OSP a vyhlásil nimi zmienené a prípadne aj ďalšie zmluvné podmienky za neprijateľné. Záverom uviedli, že s rodinou si vybrali vďaka porušovaniu ich spotrebiteľských práv veľa, znášali permanentný stav neistoty, obáv z výšky dlhu a jeho neustáleho narastania, trpeli stresom, keď žalovaná uplatňovala voči nim jednotlivé nemorálne zmluvné podmienky, už len oznam o zmluvnej pokute vo výške polovice ich úveru ich privádzal na hranicu nervového zrútenia. Na strane druhej, žalovaná neurobila nijaký krok, neprejavila dobrú vôľu, aby podmienky prehodnotila a aby ich nevystavila svojmu konaniu bez odbornej starostlivosti, práve naopak, dostal ich do kolobehu úverov vďaka zneužívajúcemu revolvingu, ktorého dojednanie nemohli ovplyvniť, a pritom chceli iba úver. Z uvedených dôvodov žiadajú aj o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 600,00 eur, ktoré však nenahradí ich doteraz utrpenú ujmu.

Žalovaná sa k žalobe vyjadrila v podaní zo dňa 08.10.2012, kde uviedla, že žalobcami uplatnený nárok považuje za neopodstatnený, nakoľko žalobcami tvrdené skutočnosti a skutkové okolnosti sú nepravdivé, nepresné, respektíve účelovo a skresľujúco interpretované a súčasne ním uvádzaná právna argumentácia a právne závery nemajú oporu v právnej úprave. Ďalej uviedla, že v súlade s § 100 ods. 1 OZ uplatňujú námietku premlčania nároku. Podstatou právneho vzťahu, ktorým je zmluva o úvere, je podľa žalovanej právo dlžníka na poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorému právu zodpovedá povinnosť tieto prostriedky poskytnúť a súčasne povinnosť dlžníka peňažné prostriedky vrátiť, ktorej povinnosti zodpovedá právo veriteľa na vrátenie peňažných prostriedkov a zaplatenie úrokov. Osobitne poukázala na skutočnosť, že ani z jedného z ustanovení zmluvy nevyplýva taká úprava práv a

povinností, ktorá by predstavovala akékoľvek znemožnenie uplatnenia nároku dlžníka (spotrebiteľa), ktorý mu vyplýva zo zmluvy (právo dlžníka na poskytnutie úveru a poskytnutie revolvingu), ktorá by akýmkoľvek spôsobom nedovoľovala alebo obmedzovala dlžníka v domáhaní sa nápravy už prijatého plnenia, respektíve ktorá by mu znemožňovala odstúpiť od zmluvy. Aj napriek tomu, že s neprijateľnými podmienkami spája právny poriadok neplatnosť, ani neplatnosť jednej zo zmluvných podmienok nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pritom základným zmyslom a účelom neplatnosti neprijateľnej podmienky je to, aby sa spotrebiteľ mohol s úspechom voči dodávateľovi domáhať toho, v uplatnení čoho mu táto podmienka bránila. K namietanému článku 1 odsek 1.2 a odsek 1.3 zmluvy žalovaná uviedla, že predpokladom vzniku zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu sú dva jednostranné právne úkony vzájomne adresované; návrh na uzavretie zmluvy a prijatie návrhu, v predmetnom prípade je ofertou žiadosť dlžníka o poskytnutie revolvingového úveru, formálne realizovaná jednak vyplnením a podpísaním formulára označeného ako „žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru“ a následne dorúčením tejto žiadosti do sféry veriteľa a akceptom je súhlas veriteľa s poskytnutím revolvingového úveru, formálne realizovaný podpisom zmluvy a dorúčením podpísanej zmluvy dlžníkovi. V momente, kedy je veriteľovi predložený návrh dlžníka na uzavretie zmluvy (žiadosť) je výlučne v dispozícii veriteľa a jeho právom, zmluvu s dlžníkom neuzavrieť a teda dlžníkovi revolvingový úver neposkytnúť. Z tohto pohľadu postráda aj žalobcami tvrdená zmena RPMN akúkoľvek právnu relevanciu, nakoľko v momente vyplnenia a podpísania žiadosti zo strany dlžníka ešte nie je žiadna zmluva uzavretá, preto citované ustanovenie zmluvy nemá povahu neprijateľnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 OZ. K namietanému ustanoveniu článku 2 odsek 2.1 zmluvy žalovaná uviedla, že zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa a vyplnená žiadosť o poskytnutie tohto úveru podpísaná dlžníkom je návrhom na uzavretie zmluvy o RÚ a táto je uzavretá a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka a veriteľa, pričom dlžník vyplní do formulára žiadosti ním požadovanú výšku úveru a súhlasí s tým, že veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o dlžníkovi výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako dlžník uviedol v bode 5 žiadosti bez toho, aby to znamenalo porušenie povinnosti zo strany veriteľa. Žalovaná uviedla, že vzhľadom na aktuálnu právnu úpravu a dnes účinné znenie ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a z tohto ustanovenia vyplývajúcu povinnosť veriteľa s odbornou starostlivosťou posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, podstata a účel preverovania dlžníka tkvie v ochrane dlžníka a v predchádzaní situácií, ktoré by mohli viesť na strane dlžníka k úpadku v dôsledku jeho insolvenčnej situácie. Ochrana dlžníka pred akýmkoľvek právnymi následkami ním uzatvorenej zmluvy, je v plnom rozsahu realizovaná prostredníctvom článku 19 ods. 19.8 zmluvy, podľa ktorého je dlžník oprávnený od zmluvy písomne odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do siedmich dní od jej uzatvorenia podľa článku 2, ods. 2.1 zmluvy, z čoho vyplýva, že dlžník je v nepomerne výhodnejšom postavení ako veriteľ. K namietanému ustanoveniu článku 3 odsek 3.1 zmluvy žalovaná uviedla, že exaktná výška RPMN je súčasťou zmluvných dojednaní a je presne špecifikovaná v bode 6. zmluvy, pričom výška RPMN je definovaná aj v oznámení veriteľa o schválení úveru, ktoré je v zmysle článku 7 odsek 7.1 písm. g) zmluvy neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Pokiaľ ide o rozhodovanie dlžníka na základe RPMN ako ukazovateľa, podľa ktorého sa rozhoduje či do zmluvného vzťahu vstúpi alebo nie, potom s týmto ukazovateľom je oboznámený, v prípade jeho zmeny má však dlžník stále možnosť od zmluvy odstúpiť. K namietanému ustanoveniu článku 3 odsek 3.2 zmluvy žalovaná poukázala na predchádzajúcu argumentáciu. K namietanému článku 4 odsek 4.1 a odsek 4.2 zmluvy žalovaná uviedla, že predmetom právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom založeného zmluvou je práve poskytnutie revolvingového úveru, podstatou ktorého je na rozdiel od bežného úveru opakované poskytnutie úveru po tom, čo dlžník splní určité podmienky. Bez ohľadu na to, či je konkrétnemu dlžníkovi známy obsah a význam pojmu revolving, resp. revolvingový úver, jeho vymedzenie a definícia sú obsiahnuté napádaných ustanoveniach. Podľa žalovanej je pojem revolving všeobecne známy a bežný pojem, a ak by aj konkrétnemu žiadateľovi význam tohto pojmu známy nebol, z namietaných ustanovení sa má ešte pred realizáciou návrhu možnosť dozvedieť o spôsobe a podmienkach, za akých mu budú, v prípade uzavretia zmluvy, peňažné prostriedky poskytované. K namietanému článku 5 odsek 5.2, odsek 5.3 a 5.4 žalovaná uviedla, že cena plnenia nemôže byť v zmysle § 53 ods. 2 OZ neprijateľnou podmienkou. Navyše úprava konceptu odmeny a spôsobu jej výpočtu je zrozumiteľná pre priemerného spotrebiteľa a jej výška je jednoznačne a objektívne určiteľná, pretože ide o rozdiel medzi sumou schváleného úveru a sumou vyplatenou, ide teda o jednoduchý matematický výpočet. Pri vypisovaní žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru je dlžníkovi jasné, aká je výška zmluvnej odmeny za ním požadovaný úver a v dôsledku toho, že výška resp. parametre požadovaného úveru nemusia byť po posúdení bonity dlžníka zhodné s výškou resp. parametrami schváleného úveru, môže logicky dôjsť aj k zmene odmeny za poskytnutie úveru. K namietanému článku 14 odsek 14.1 zmluvy, a síce, že v prípade omeškania dlžníka so splnením

akéhokoľvek peňažného záväzku je veriteľ oprávnený požadovať zmluvnú pokutu vo výške 0,2% z výšky splátky za každý deň omeškania, žalovaná uviedla, že takáto výška sankcie by mohla nastať výlučne vtedy, ak by omeškanie dlžníka -teda porušenie základnej povinnosti dlžníka predstavujúcej podstatu zmluvného vzťahu - splniť v splátkach to, k čomu sa zaviazal trvalo 365 dní a teda argumentovať tým, že ročne by pokuta mohla byť 73 % je založené na jednoduchom a skresľujúcom predpoklade porušenia povinnosti splatiť splátku jeden rok. Zmyslom zmluvnej pokuty je pohrozenie citeľnou majetkovou sankciou voči dlžníkovi pre prípad, že nesplní svoju povinnosť z hlavného záväzkového vzťahu a tiež v zabezpečení veriteľa proti prípadnej ujme, ktorá by mu mohla nesplnením zabezpečeného záväzku vzniknúť. Nárok na sankciu a jeho zvyšovanie v zmysle odseku 14.1 je závislý výlučne od správania dlžníka - neplnenie zmluvných povinností, teda dlžník sám ovplyvní, či nárok vznikne a aká bude výška sankcie. Denne predstavuje zmluvná pokuta podľa uvedeného ustanovenia 1/500 z výšky zabezpečenej povinnosti. K namietanému článku 14 odsek 14.4 zmluvy, čo do nároku na úhradu zmluvnej pokuty vo výške 50 % z nominálnej výšky úveru, nad rámec zmluvnej pokuty, žalovaná uviedla, že predpoklady uplatnenia tohto nároku sú presne definované, pričom ide o porušenie takých povinností, ktorých plnenie súvisí s existenciou zmluvného vzťahu ako takého. K namietanému článku 14 odsek 14.5 zmluvy o práve veriteľa zverejniť osobné údaje dlžníka žalovaná uviedla, že toto zverejnenie samo osebe nie je spôsobilé vyvolať neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti, nakoľko podľa doktríny aj ustálenej judikatúry môže takýto zásah vyvolávať len nepravdivý údaj. K namietanému článku 17 odsek 17.1 zmluvy o predčasnom splatení úveru žalovaná uviedla, že podstata predčasného splatenia úveru spočíva v tom, že dlžník splní všetky svoje záväzky, ktoré mu s poskytnutím úveru vznikli, nielen ich časť. K primeranému finančnému zadosťučineniu žalovaná uviedla, že nie sú splnené podmienky na jeho priznanie, pretože jeho účelom je reparať ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je, aby ujma vznikla, inak nie je čo reparať. Súd môže priznať finančné zadosťučinenie iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom. Finančné zadosťučinenie má voči vydaniu bezdôvodného obohatenia subsidiárnu funkciu. Žalobcovia nepreukázali ani vznik, ani rozsah a ani intenzitu ujmy a ani žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by v danom prípade vôbec prichádzalo do úvahy priznanie zadosťučinenia. Vzhľadom k uvedenému žalovaná navrhla, aby súd žalobu zamietol a zaviazal žalobcov na náhradu trov konania žalovanej.

Vychádzajúc z rozsudku súdu prvého stupňa s poukazom na rozhodnutie o odvolaní proti nemu, doposiaľ bolo právoplatne rozhodnuté o zrušení rozhodcovského rozsudku a o odložení jeho vykonateľnosti (v tejto časti bol napadnutý rozsudok potvrdený) a o zamietnutí určenia rozhodcovskej doložky za neprijateľnú (táto časť odvolaním napadnutá nebola, pričom odvolací súd uvedený výrok nezrušil). Predmetom konania preto zostal návrh na určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere, návrh na uloženie povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie a povinnosti zaplatiť žalobcom primerané finančné zadosťučinenie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, výsluchom žalobcov v 1. a 2. rade, výsluchom svedkyne, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

Zo Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000062802 zo dňa 21.11.2006 vyplýva, že žalobcovia podpísali Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, z toho žalobca v 1. rade ako dlžník a žalobkyňa v 2. rade ako spoludlžník, pričom v žiadosti je časť 5. označená ako „Údaje o požadovanom revolvingovom úvere (vyplňte)“, kde sa uvádza, že dlžník žiada spoločnosť PROFIREAL SLOVAKIA spol. s r.o. o poskytnutie úveru, pričom požadovaná výška úveru (ktorá predstavuje aj celkovú sumu splátok úveru, úrokov a poplatku za uzatvorenie zmluvy) je vo výške 36 000,- Sk, splatnosť úveru je uvedená formou počet splátok 24, splatnosť 22. deň v mesiaci. Ďalej sa uvádza poskytnutá čiastka vo výške 20 268,- Sk, mesačná splátka vrátane úroku je uvedená vo výške 1 500,- Sk, RPMN za úver vo výške 101,98% a poplatok za uzatvorenie zmluvy 1 500,- Sk. V žiadosti je časť 6. označená ako „Údaje o schválenom revolvingovom úvere (nevypĺňajte)“, kde sa uvádza, že schválená výška úveru (ktorá predstavuje aj celkovú sumu splátok úveru, úrokov a poplatku za uzatvorenie zmluvy) je vo výške 36 000,- Sk, splatnosť úveru je uvedená formou počet splátok 24, splatnosť 22. deň v mesiaci. Ďalej sa uvádza poskytnutá čiastka vo výške 20 268,- Sk, mesačná splátka vrátane úroku je uvedená vo výške 1 500,- Sk, RPMN za úver vo výške 102,64% a poplatok za uzatvorenie zmluvy 1 500,- Sk.

Pod bodom 12. na spodnej časti žiadosti, menším písmom ako je písaná horná časť žiadosti, sa uvádza, že „Riadnym vyplnením a následným podpisom tejto Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere všetkými zúčastnenými stranami uzatvorila spoločnosť PROFIREAL SLOVAKIA spol. s r.o. s Dlížníkom Zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane tejto Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere). Zmluvné strany prehlasujú, že si Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvu o revolvingovom úvere vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzatvorená za slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú nižšie svoje podpisy.“

V článku 4. Zmluvných dojednaní je definovaný pojem revolving ako „automatické navýšenie schváleného úveru o dvanásť násobok schválenej mesačnej splátky úveru pri úvere so splatnosťou 12,18 a 24 mesiacov, resp. osemnásťnásobok schválenej mesačnej splátky úveru pri úvere so splatnosťou 30 mesiacov, resp. dvadsať štyri násobok schválenej mesačnej splátky úveru pri úvere so splatnosťou 36 mesiacov, a sú tu upravené podmienky jeho poskytnutia, pričom celé zmluvné dojednania sú husto písané miniatúrnym (cca 1 mm vysokým), mimoriadne ťažko čitateľným písmom.“

Z Karty klienta žalobcov zo dňa 17.10.2010 vyplýva, že žalovaná vyplatila žalobcom celkovo sumu 622,98 eura, pričom žalobcovia zaplatili žalovanej celkovo sumu 702,57 eura.

Žalobca v 1. rade pri výsluchu účastníka konania k procesu uzatvárania predmetnej zmluvy uviedol, že on sám osobne vyhľadal žalovanú, prišiel do sídla v K. pri železničnej stanici, osobne sa stretol s pani E.. P. E. zisťovala, akú sumu úveru chce, a po jej uvedení z jeho strany mu následne uviedla splatnosť a výšku úroku a taktiež aká bude výška jednotlivých splátok a aké obdobie bude predmetný úver splácať. Žalobca jej poskytol svoje osobné údaje, ona si ich zapísala s tým, že tieto údaje poslala do centrály a následne mu telefonicky oznámila, že úver bol schválený. Následne na to na druhý deň sa znova dostavil do K. a podpísal predmetnú zmluvu. Nespomína si, kedy presne podpísala aj jeho manželka túto zmluvu, pokiaľ vie, nebolo to v ten istý deň ako on. Po podpise zmluvy im boli následne peniaze zaslané na účet. Pri podpisovaní tejto zmluvy si bol žalobca vedomý o splatnosti tohto úveru, o jeho výške a o úrokoch, ako aj o dobe splácania a výške jednotlivých splátok. Keď bol prvýkrát v sídle žalovanej v K. a chcel uzatvoriť zmluvu o poskytnutí úveru, nežiadal pracovníčku žalovanej o predloženie obchodných podmienok a tieto si neprečítal ani pri podpisovaní zmluvy. Nežiadal pracovníčku, aby mu ozrejmila obchodné podmienky tejto zmluvy. V čase uzavretia tejto zmluvy neuzatváral žiadnu inú zmluvu o úvere. Úver prestal splácať z dôvodu, že nemal dostatok finančných prostriedkov. Žalobu na súd ohľadne predmetnej zmluvy podal preto, že bol na neho robený nátlak. Nebol si vedomý toho, že môže od predmetnej úverovej zmluvy odstúpiť. Vydania bezdôvodného obohatenia sa domáha titulom rozdielu medzi poskytnutým úverom zo strany žalovanej a zaplatenou sumou na tento poskytnutý úver zo strany žalobcov. Ďalej žalobca uviedol, že predmetná zmluva je vopred naformulovaná a on pri prečítaní tejto zmluvy vôbec nezbadal, že na druhej strane sa nachádzajú zmluvné podmienky, ktoré obsahujú aj rozhodcovskú doložku. Zmluvu o úvere spisoval s pani E., údaje v zmluve vyplňala ona. Žalobca si nepamätá, akú presnú sumu od spoločnosti žalovanej potreboval. Žiadosť vyplnila pani E., túto poslala na centrum a on mal čakať, že mu príde telefonicky potvrdenie. Proces uzatvárania zmluvy trval asi tak 30 minút. Pani E. mu vysvetlila výšku úveru, aké budú mesačné splátky. O tom, čo je revolvingový úver sa nerozprávali. On predtým nevedel, čo je to revolvingový úver. Mal výšku úveru, splátky, tieto splácal a mal za to, že istinu úveru splatil. Vedľajšieho účastníka kontaktoval po incidente s pánom pred F.om, asi v septembri 2010. Žalobu podal, čo mu bol doručený rozhodcovský rozsudok. Na otázky protistrany žalobca v 1. rade uviedol, že si zmluvu nečítal, ani zmluvné dojednania, pretože mu pani E. jasne povedala, koľko si požičia, koľko bude mesačne splácať, koľko mesiacov. Pokiaľ ide o poplatok za uzatvorenie zmluvy, tento bol hneď strhnutý, na účet mu prišlo menej peňazí, ako malo podľa zmluvy prísť. Žalobca vychádzal z toho, aká je výška splátky a koľko mesiacov bude splácať. Nepýtal sa p. E., čo znamená pojem revolving, ani o tom nebol oboznámený. Žalobca ďalej uviedol, že úver od žalovanej si zobrali z dôvodu, že mali finančné problémy. Mal nehodu u bývalého zamestnávateľa X. s.r.o. a mal povinnosť uhradiť vzniknutú škodu. Úver, ktorý si chcel zobrať od žalovanej, chcel ním vykryť svoje podližnosti, faktúry, s ktorými už bol v omeškaní. Nepamätá si, akú konkrétnu sumu žiadal od žalovanej poskytnúť, táto závisela od výšky príjmu, chcel primeranú sumu, aby bol schopný ju splácať. Na účet mu bolo vyplatený úver 21.000,- Sk po odrátaní manipulačného poplatku vo výške 1.500,- Sk. V čase uzatvárania zmluvy používal okuliare. On si ale zmluvné podmienky nečítal. Za žalovanou nešiel z dôvodu, že by chcel revolvingový úver, on nemal ani tušenie, že za slovom revolving niečo je, že to viacej znamená. K požiadavke na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia uviedol, že ohľadne uzavretej úverovej zmluve bol

na neho vyvíjaný nátlak, a to tým spôsobom, že najprv mu boli zasielané SMS od odporcu, a to v čase, keď prestal splácať úver, t.j. začiatkom roku 2009, so žiadosťou, aby sa ozval alebo sa dostavil do spoločnosti žalovanej, a to z dôvodu nezaplateného dlhu z tejto úverovej zmluvy. On na predmetné SMS nereagoval a do spoločnosti sa nedostavil, avšak neskôr ho na adrese bydliska navštívila pracovníčka spoločnosti p. E., bolo to niekedy v júli 2011, prišla ešte s jedným pánom, ktorého totožnosť nepoznal a žiadali od neho, aby zaplatil zvyšok dlhu na úverovej zmluve, s tým, že ak to nebude splácať, bude tam konanie rozhodcovského súdu a následne formou exekúcie dôjde k vyrovnaniu tejto pohľadávky. Na tomto stretnutí sa on k ničomu nevyjadril a pri tomto stretnutí ani nič nepodpisoval. V septembri 2011 ho navštívil pán, ktorý sa predstavil že je zo spoločnosti žalovanej, jeho meno si už nepamätá. Prišiel ohľadne uzavretia dohody o splácaní dlhu s tým, že vypracuje splátkový kalendár, či s tým bude žalobca súhlasiť. On mu uviedol, že súhlasí so splátkami, na čo mu pán uviedol, že vypracuje splátkový kalendár a príde na druhý deň. Tento zamestnanec žalobcovi uviedol, že ak nebude tieto splátky splácať riadne, tak bude musieť splácať aj úroky, exekútorské poplatky, a teda že sa mu táto suma navýši o ďalšiu sumu. Na druhý deň sa stretol s týmto pracovníkom na parkovisku pred F.-om v K. a bol mu predložený listinný doklad označený ako revolvingový úver. Žalobca si ho prečítal a povedal mu, že ho nepodpíše, a to z toho dôvodu, že nešlo o podpísanie splátkového kalendára ohľadne už existujúceho vzťahu so spoločnosťou, ale išlo o uzatvorenie ďalšej úverovej zmluvy. Tento pán po tom, čo žalobca odmietol podpísať ním predloženú novú zmluvu, uviedol, že ako si to predstavuje, že nepodpíše zmluvu, s tým, že mu ukázal zoznam osôb, ktoré túto zmluvu podpísali, avšak žalobca opakovane uviedol, že ju nepodpíše. Keď žalobca videl, že začnú vznikať problémy, obrátil sa na Centrum bezplatnej právnej pomoci v O. a nakoľko nemali splnené podmienky, aby im bola poskytnutá bezplatná právna pomoc, tak im pracovník odporučil, aby si pozreli internetovú stránku vedľajšieho účastníka a následne sa na túto spoločnosť HOOS nakontaktovali. Zadosťučinenie vo výške 600,- eur odvíja žalobca od nátlaku, ktorý bol vyvíjaný na jeho osobu od pracovníkov žalovanej, keď hlavne ho dosť vystresovalo stretnutie s pánom, ktorý vyžadoval uzatvorenie novej zmluvy. S týmto pánom sa stretol len žalobca, žalobkyňa v 2. rade to vedela len od neho. Taktiež zadosťučinenie odvíja od tej skutočnosti že boli na jeho mobil zasielané SMS od žalovanej. Nemal po týchto stretnutiach a SMS žiadne zdravotné problémy, pre ktoré by musel navštíviť lekára, ale bol dosť vystresovaný zo stretnutia s týmto pánom. Čo sa týka sumy 600,- eur ako zadosťučinenie, táto vznikla po porade s vedľajším účastníkom. Primerané finančné zadosťučinenie žiada kvôli tomu nátlaku, ktorý bol na neho vyvíjaný, aj kvôli osobným návštevám u neho doma, ako aj z dôvodu, že keby istinu, ktorú mu pán v F.-e predkladal, uzavrel by tým novú úverovú zmluvu. Na otázky protistrany na pojednávaní uviedol, že nevie meno zamestnanca žalovanej, ktorý ho kontaktoval, bol to vysoký blondiak na aute biela G. s K. V.. Tento mu predkladal k podpísaniu novú úverovú zmluvu, o ktorú nemal záujem. Určite sa mu predstavil, ale meno si nepamätá. Vyhrážal sa mu tým, že to ešte oľutuje, že ho tam zdržiava, že má ešte ďalšiu robotu, ďalších ľudí. Trestné oznámenie nepodal, lebo si nezapamätal ani jeho meno ani jeho ŠPZ.

Pri výsluchu účastníka žalobkyňa v 2. rade uviedla, že nebola prítomná pri vypisovaní žiadosti u pani E.. Prišiel za ňou manžel so žiadosťou, povedal, že vybavil pôžičku, aby mohli vyplatiť dlhy, ona mu v tomto verila, žiadosť si nečítala, túto len podpísala, on s ňou odišiel. Nevie sa vyjadriť na otázku, aká ujma jej mala konaním žalovanej vzniknúť, a pre ktorú žiada primerané finančné zadosťučinenie. Ona nebola prítomná pri osobných návštevách u nich v domácnosti, pamätám si, že pri jednej takej návšteve bola prítomná, ale nepamätá si podrobnosti. Jej osobne od žalovanej nikto netelefonoval. Na otázky protistrany žalobkyňa v 2. rade uviedla, že si nepamätá na ten deň, keď sa jej manžel mal stretnúť so zamestnancom žalovanej, vie len, že jej povedal, že sa má stretnúť v F.-e. Vie, že prišiel nahneváný, vraj sa mu tam niekto vyhrážal slovami. Nepamätá si ani obdobie, ani rok. Nie je si istá, či osoba, ktorá bola u nich doma bola od žalovanej.

Svedkyňa M. E. pri výsluchu svedka uviedla, že bola zamestnaná u žalovanej, asi dva roky je už na dôchodku. Žalobcovia so žalovanou uzavreli len jednu zmluvu. Prišli za ňou do kancelárie, mohlo to byť v novembri 2006, predložili občianske preukazy, ostatné doklady, či už výplatné pásky, museli byť predložené doklady pri podpise zmluvy. Prišli s tým, že potrebujú peniaze, nepamätá si koľko to už bolo. Keď priniesli potrebné doklady - výpis z účtu, výplatné pásky a občianske preukazy, toto boli nutné doklady k spísaniu zmluvy, tieto prefotila, vypísala sa žiadosť, ktorá po schválení bola zmluvou o revolvingovom úvere. Žiadosť odovzdala regionálnemu manažérovi pani Z., tá posielala žiadosť do B.. Pri podpise prejednávali, akú sumu chcú na akú dobu splácania. Proces spisovania žiadosti mohol trvať cca. 20 minút. Nepamätá si, či prišli žalobcovia spoločne, ale vie, že boli v kancelárii obaja. Kancelária bola na Krajskom úrade. Na otázku súdu, či prišli žalobcovia za svedkyňou s tým, že žiadajú revolvingový

úver, uviedla, že prišli s tým, že potrebujú peniaze. V tom čase mala pre fyzické osoby len jeden typ žiadostí, a to žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru. Žalobcom pri podpise zmluvy vysvetlila, že pri revolvingovom úvere, ak budú splácať, napr. pri trojročnej zmluve, im po dvoch rokoch príde na účet suma a predĺži sa počet splátok a príde im nový splátkový kalendár. Takto to klientom vysvetľuje, a je to aj na druhej strane zmluvy. Na otázku súdu, či toto žalobcom vysvetlila, uviedla, že si myslí, že im to vysvetlila, pretože to tak hovorí. Na otázky žalobcov svedkyňa ďalej uviedla, že klientom vysvetľovala hlavne, že musia splácať, že sú tam pokuty, penále, pri meškaní splátky. Nepamätá si, že by im vysvetľovala viacej. Na otázky žalovanej uviedla, že žalobcovia sa jej nepýtali na nejaké podrobnosti zmluvy, nejaké ustanovenia. Žalobca ju neoboznámil vtedy, že má problémy so zrakom, že napr. nevie prečítať nejaké ustanovenia, ona vedela, že pracuje ako vodič. od spoločnosti žalovanej dostala školenia, ako má uzatvárať zmluvy, školili ich každý rok. V prípade, ak by sa na ňu klient obrátil s tým, že nejakému zmluvnému dojednaniu nerozumie, vedela by mu to vysvetliť.

Právom záverečnej reči žalobcovia v zastúpení právnym zástupcom uviedli, že si uplatňujú aj priznanie finančného zadosťučinenia, pričom v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR finančné zadosťučinenie predstavuje generálnu satisfakciu za porušenie práva, keď podľa Najvyššieho súdu SR výšku samotného finančného zadosťučinenia nie je možné dokázať, vždy musí súd vychádzať z konkrétnej situácie (odkázali na rozsudok NS SR sp.zn. 3Obo/147/2007).

Právom záverečnej reči žalovaná uviedla, že podľa nich je zmluva o revolvingovom úvere platným a účinným právnym úkonom. Žalobcovia síce tvrdili, že ich vôľa nesmerovala k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere, ale mali záujem výlučne o poskytnutie jednorazovej pôžičky, avšak žalovaná nikdy neposkytovala a ani neponúkala iný typ spotrebiteľského úveru než revolvingový úver. Boli to sami žalobcovia, ktorí za účelom uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere kontaktovali žalovanú. Z výpovede pani Lackovičovej podľa žalovanej vyplýva, že žalobcovia boli poučení o podstate revolvingového úveru, avšak sami sa vôbec nezaujímali, akú zmluvu podpisujú a čo je jej obsahom. Žalobcovia si zmluvu neprečítali, ani sa nezaujímali o obsah jednotlivých ustanovení, pričom podľa žalovanej účelom právnej úpravy ochrany spotrebiteľa v žiadnom prípade nemôže byť ochrana ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľov. Z tohto dôvodu považuje žalovaná za nedôvodný aj návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia. Čo sa týka nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, k tomuto musia byť splnené tieto predpoklady: v konaní musí byť preukázaný vznik ujmy, protiprávne konanie žalovanej, teda že žalovaná porušila práva a povinnosti spotrebiteľa vyplývajúce zo zákona o ochrane spotrebiteľa, a ďalej príčinná súvislosť medzi vznikom ujmy a protiprávnym plnením. Podľa žalovanej v tomto konaní nepreukázali, že by im bola spôsobená akákoľvek ujma v dôsledku protiprávneho konania žalovanej. Z výsluchu žalobkyne v 2. rade vyplýva, že ani nevedela pomenovať, v čom konkrétne by táto ujma mala spočívať, nevedela označiť žiadne negatívne následky konania žalovanej. Podľa žalovanej len tá samotná skutočnosť, že žalobcu v 1. rade vystresovalo stretnutie so zamestnancom žalovaného, neodôvodňuje priznanie nároku na finančné zadosťučinenie vo výške 600,- eur. Aj keby bola pravda, že žalovaná opakovane kontaktovala žalobcov, tak to, že ich upozorňovala na možné právne dôsledky toho, že neplnia svoje záväzky, v žiadnom prípade nemôže znamenať porušenie akýchkoľvek práv a povinností spotrebiteľa. Ďalej žalobcovia mali v rozhodnom období niekoľko pôžičiek a úverov, ktoré nedokázali splácať, pričom sama žalobkyňa v 2. rade nebola schopná jednoznačne identifikovať, že osoby, ktoré ich kontaktovali prípadne navštívili u nich doma, boli skutočne zamestnancami žalovanej. Ak žalobcovia naozaj trpeli nejakým stresom, tak tento stres si podľa žalovanej spôsobili sami, a to tým, že si vzali viacero pôžičiek, ktoré potom nevládali splácať.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zák.č. 634/1992 Zb.“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 52 ods. 1-3 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 43 OZ, účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 5 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 prostredníctvom ustanoveného vzoru formulára. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Podľa § 4 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 5 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 6 ods. 3 zák.č. 634/1992 Zb., predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré a) je v rozpore so vžitými

tradíciami a ktoré vykazujú zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, b) môže prívodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lešť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa § 8 ods. 1 zák.č. 634/1992 Zb. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), nikto nesmie klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné, dvojzmyselné alebo prehnané údaje alebo zamlčovať údaje o skutočných vlastnostiach výrobkov alebo služieb alebo úrovni nákupných podmienok.

Podľa § 9 ods. 4 a 5 zák.č. 634/1992 Zb. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), predávajúci je povinný riadne informovať spotrebiteľa o vlastnostiach predávaných výrobkov alebo charaktere poskytovaných služieb, o spôsobe použitia a údržby výrobku a o nebezpečenstve, ktoré vyplýva z jeho nesprávneho použitia alebo údržby, ako aj o riziku súvisiacom s poskytovanou službou. Ak je to potrebné s ohľadom na povahu výrobku, spôsob a dobu jeho používania, je predávajúci povinný zabezpečiť, aby tieto informácie boli obsiahnuté v priloženom písomnom návode a aby boli zrozumiteľné. Povinnosti uvedených v odseku 4 sa nemôže predávajúci zbaviť poukazom na skutočnosť, že mu potrebné alebo správne informácie neposkytol výrobca, dovozca alebo dodávateľ. Tieto povinnosti sa však nevzťahujú na prípady, keď ide o zrejmé alebo všeobecne známe skutočnosti.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 512 ods. 1 a 2 OZ, ak má dlžník splniť dlh viacerým veriteľom a ak ide o deliteľné plnenie, môže každý veriteľ požadovať len svoj diel; ak inej dohody niet, je dlžník oprávnený plniť každému z veriteľov rovnaký diel. Ak ide o plnenie viacerým veriteľom, ktoré je nedeliteľné, je dlžník oprávnený plniť ktorémukoľvek z veriteľov, ak nebolo dohodnuté niečo iné. Splnením jednému z veriteľov dlh zanikne. Dlžník však nie je povinný plniť jednému zo svojich spoluveriteľov bez súhlasu ostatných spoluveriteľov. Ak sa všetci spoluveritelia nedohodnú, môže dlžník to, čo je dlžný, zložiť do súdnej úschovy.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobcovia dňa 21.11.2006 podpísali Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, ktorou mali žiadať žalovanú o poskytnutie úveru v sume 20.268,00 Sk (672,77 eura), ktorú sumu úveru mali splatiť 24-imi mesačnými splátkami vrátane úroku vo výške 1500,00 Sk (49,79 eura) splatnými vždy k 22. dňu v mesiaci. Poplatok za uzatvorenie zmluvy bol vo výške 1.500,00 Sk (49,79 eura). Celková suma splátok úveru, úrokov a poplatku za uzatvorenie zmluvy bola vo výške 36.000,00 eur, pričom bola označená ako „požadovaná výška úveru“. Podpisom vyššie uvedenej žiadosti malo v zmysle bodu 12. zmluvy dôjsť k uzatvoreniu Zmluvy o revolvingovom úvere a zároveň sa neoddeliteľnou súčasťou zmluvy mali stať zmluvné dojednania na zadnej strane žiadosti.

Niet pochybností o tom, že žalovaná v danej veci vystupuje ako dodávateľ, ktorý pri uzatvorení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zmluva je formulárovou zmluvou a táto, ako aj zmluvné dojednania boli vopred pripravené žalovanou a zároveň žalobcovia vystupovali ako spotrebiteľia, ktorí nemajú postavenie podnikateľa, a ktorí nemohli ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a zmluvných dojednaní. Súd dospel k záveru, že zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy (a to

aj s poukazom na ustanovenie § 23a zák.č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého sú spotrebiteľskými zmluvami aj zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka), a je preto nevyhnutné právny vzťah medzi účastníkmi posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 634/1992 Zb. a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), a to vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat legi generali, podľa ktorej má špeciálna právna úprava (t.j. § 52 a nasl. OZ, ako aj ustanovenia zák.č. 258/2001 Z.z., zák.č. 634/1992 Zb. a zák.č. 250/2007 Z.z.), prednosť pred všeobecnou úpravou.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba, vo zvyšku, ktorý zostal predmetom konania, je dôvodná z časti, a to z nasledovných dôvodov.

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Žalobou sa žalobcovia domáhali určenia neplatnosti Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000062802, súd preto najskôr skúmal naliehavý právny záujem žalobcov na takomto určení.

V súdnej praxi je ustálený názor, že určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo (rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo 112/2004).

V konaní sa žalobcovia žalobou domáhali o.i. aj vydania bezdôvodného obohatenia od žalovanej, t.j. plnenia na podklade zmluvy majúcej byť v konaní určenej za neplatnú, preto na osobitnom určení neplatnosti uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere nemôžu mať naliehavý právny záujem, keďže otázka platnosti/neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere má byť riešená ako otázka predbežná k otázke plnenia (vydania bezdôvodného obohatenia), pričom podľa ustálenej súdnej praxe je vylúčené, aby sa popri sebe uplatňovala neplatnosť zmluvy a plnenie súvisiace s touto zmluvou. Iná situácia by bola v prípade, ak by nebola úplne splatená ani len istina úveru a žalobcovia by otázku neplatnosti zmluvy potrebovali mať vyriešenú z dôvodu, aby vedeli, aká suma dlhu na ich strane zostáva. V takom prípade by súd uznal existenciu naliehavého právneho záujmu na uvedenom určení, nakoľko by sa tým odstránilo neisté postavenie žalobcov ako spotrebiteľov do budúcnosti. Táto situácia tu však nie je, nakoľko žalobcovia (vychádzajúc z karty klienta) vyplatili žalovanej vyššiu sumu ako sumu istiny úveru, a v prípade neplatnosti zmluvy by im vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovanej. Tohto sú si nakoniec i vedomí, keďže žalujú tiež o vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. podali tiež žalobu na plnenie, ktorou sa práve s konečnou platnosťou vyrieši otázka vzájomných nárokov medzi žalobcami a žalovanou z platnej/neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere.

Za daných podmienok má súd za to, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe v časti neplatnosti zmluvy, pretože nepreukázali, ako konkrétne by výrok kladného súdneho rozhodnutia ovplyvnil ich právne postavenie, keď zároveň žalujú i žalobou na plnenie, ktorá ich právne postavenie vyrieši s konečnou platnosťou a otázka platnosti zmluvy teda bude riešená ako otázka predbežná k žalobe na plnenie. Z uvedených dôvodov súd žalobu v časti o určení neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere vo výroku I. zamietol.

Ďalej sa žalobcovia domáhali vydania bezdôvodného obohatenia v sume 29,80 eura, ktoré má predstavovať rozdiel medzi poskytnutou sumou z neplatnej zmluvy zo strany žalovanej a zaplatenou sumou zo strany žalobcov.

V konaní žalovaná vzniesla námietku premlčania nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom k uvedenému sa súd pred skúmaním samotnej existencie subjektívneho práva žalobcov najskôr zaoberal dôvodnosťou vznesenej námietky a otázkou možného premlčania nároku.

Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená,

že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúceho zákroku zo strany súdov.

V konaní ide o právo žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčuje v 2-ročnej subjektívnej a 3-ročnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ.

Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, táto plynie v rámci objektívnej premlčacej doby, pričom môže začať plynúť najskôr okamihom začatia plynutia objektívnej premlčacej doby, ale aj neskôr.

Pre plynutie subjektívnej premlčacej doby je v súlade s § 107 ods. 1 OZ rozhodujúce, kedy sa dozvedel oprávnený o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nestačí pritom len možnosť sa uvedené dozvedieť, ale kedy sa tak skutočne stalo. Súd podporne poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/301/2011 zo dňa 04.07.2012, podľa ktorého „subjektívna premlčacia doba môže začať plynúť najskôr okamihom začatia plynutia objektívnej premlčacej doby. Pre plynutie subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúce, kedy sa dozvedel oprávnený o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že pri vynaložení obvyklej starostlivosti sa mohol o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedieť skôr.“. V priebehu konania žalobca uviedol, že uvedenú žalobu podal po kontaktovaní vedľajšieho účastníka v septembri 2010 (čo protistrana nerozporevala a čo nakoniec zodpovedá aj dátumu podania žaloby na súd, pri ktorom participoval vedľajší účastník). To znamená, že s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobcovia nemajú právnické vzdelanie a z ničoho nevyplýva, že by už skôr mali za to, že zmluva je neplatná, resp. že by plnili viac ako boli povinní (keď žalobca v 1. rade sám uviedol, že na zmluvu ďalej neplnili nie pre jej neplatnosť, ale preto, že nemali finančné prostriedky), dospel súd k záveru, že najskôr v septembri 2010 pri stretnutí s vedľajším účastníkom žalobcovia zistili, že sa žalovaná na ich úkor bezdôvodne obohatila a práve od vtedy začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na podanie žaloby. Keďže žaloba bola podaná na súde dňa 04.01.2011, bola podaná v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

Pretože subjektívna premlčacia doba plynie v rámci objektívnej, súd ďalej skúmal, či bola žaloba podaná v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby.

Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je v zmysle § 107 ods. 2 OZ rozhodujúce faktické získanie bezdôvodného obohatenia, v tomto prípade by malo ísť o splátky, ktorými žalobcovia ako dlžníci zaplatili viac, ako len vrátili prijaté plnenie istiny úveru. V prípade žalobcov by malo ísť o sumu 79,59 eura (702,57 eura plnili - 622,98 eura prijali), nakoľko však žalobcovia žiadali vydanie bezdôvodného obohatenia len v sume 29,80 eura, súd sa zaoberal iba touto sumou. Posledné splátky, ktorými sa mohla žalovaná bezdôvodne obohatiť, boli : časť predposlednej splátky v sume 24,29 eura (celková splátka v sume 27,68 eura) a posledná splátka v sume 5,51 eura, obe uhradené žalovanej dňa 23.06.2008. Trojročná objektívna premlčacia doba na vydanie takto získaného bezdôvodného obohatenia, ktorá začala v zmysle § 107 ods. 2 OZ plynúť od uhradenia uvedených splátok, t.j. od 23.06.2008 (nakoľko práve týmto dňom malo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu žalovanej), plynula do 23.06.2011. Keďže žaloba bola podaná na súde dňa 04.01.2011, bola podaná aj v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby.

Nakoľko námietka premlčania zo strany žalovanej nebola vznesená dôvodne, súd priročil ku skúmaniu subjektívneho nároku žalobcov, pričom v konaní bolo potrebné najskôr vyriešiť ako predbežnú otázku platnosť príp. neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere, keďže si žalobcovia súčasne uplatnili nárok na vydania bezdôvodného obohatenia dôvodiac neplatnosťou zmluvy.

Z celej koncepcie textu zmluvy, z umiestnenia jednotlivých jej častí a z textu pod bodom 12. zmluvy, dospel súd k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere je absolútne neplatná z nasledovných dôvodov.

Zmluva je označená ako „Zmluva o revolvingovom úvere“, avšak texty v ustanoveniach pod bodom 5. a 6. zmluvy, ktoré majú predstavovať návrh žalobcov (bod 5.) a akceptáciu návrhu žalovanou (bod 6.) sú v rozpore k uvedenému názvu zmluvy. Z uvedených ustanovení sa totiž javí, že na základe tejto zmluvy dôjde k poskytnutiu jednorazového úveru, pretože hoci v názve bodu 5. sa uvádza, že ide o údaje o požadovanom revolvingovom úvere, v texte sa v rozpore s tým uvádza celková čiastka,

ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť: 36.000,- Sk (nesprávne označená ako „požadovaná výška úveru“), poskytnutá čiastka: 20.268,- Sk a splatnosť úveru (počet/splatnosť): 24/22, čo vedie k záveru, že predmetom zmluvy nemá byť poskytnutie revolvingového úveru, ale jednorazového úveru s konečnou splatnosťou. Následne sa však opäť zmätočne pod bodom 12. zmluvy uvádza, že riadnym vyplnením a podpisom žiadosti dochádza k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere, nikde v zmluve však nie je určený úverový limit, z ktorého by bolo možné ustáliť, že by malo ísť skutočne o zmluvu o revolvingovom úvere. Ustanovenie o úverovom limite je obsiahnuté iba v čl. 4. zmluvných dojednaní, písaných tak malým písmom, že ich to robí prakticky nečitateľnými (pozn. súdu: v žiadnom prípade nie je možné od človeka s akokoľvek dobrým zrakom očakávať, že by bol schopný text písaný na husto tak miniatúrnym písmom pred podpisom zmluvy plynule prečítať).

Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Revolvingový úver je typický pre poskytovanie úverov podnikateľom, ktorí vzhľadom na mieru dohľadu veriteľa môžu dostať nový úver za nových, spravidla už výhodnejších podmienok a za týchto podmienok môžu dlhodobo hospodáriť aj s kauzálnymi cudzími peniazmi.

Nakoľko pri revolvingovom úvere nie je možné určiť počet splátok, ktorými bude splatený, pretože sa stále obnovuje (avšak zmluva o revolvingovom úvere napriek tomu počet dojednaných splátok stanovuje, pričom v oznámení veriteľa určuje aj dátumom konečnú splatnosť), a zároveň chýba aj základný princíp revolvingu, teda obnovovanie úverového rámca (ktorý ani nie je priamo v zmluve uvedený) jeho splácaním, ale napriek tomu má dôjsť podpisom zmluvy k uzavretiu iba zmluvy o revolvingovom úvere, súd má za to, že takto koncipovaná zmluva je zaťažená neurčitou a nezrozumiteľnou jej ustanovením, z ktorých nie je možné vyvodiť, či ide o zmluvu o jednorazovom úvere alebo o zmluvu o revolvingovom úvere. Zároveň je zmluva nezrozumiteľná aj v časti výšky úveru, kde ako požadovaný výšku úveru uvádza sumu 36.000,00 Sk, pričom však z prepočtu: výška splátky 1.500,- Sk krát počet splátok 24 vyplýva, že nemôže ísť o výšku úveru, ale o celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom.

Neurčitosť a nezrozumiteľnosť právneho úkonu spôsobuje jeho neplatnosť v zmysle § 37 ods. 1 OZ, a to neplatnosť absolútnu, ktorá pôsobí od začiatku (ex tunc), a na ktorú súd prihliada z úradnej povinnosti.

Keďže z uvedeného podľa názoru súdu nie je možné vyvodiť, čo vlastne malo byť predmetom uvedenej Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000062802 zo dňa 23. 11. 2006, teda či to malo byť poskytnutie úveru s konečnou splatnosťou za podmienok v bode 5. a 6. zmluvy, alebo poskytnutie revolvingového úveru úplne za iných podmienok opísaných v čl. 4. zmluvných dojednaní, dospel k záveru o neurčitosti a nezrozumiteľnosti jej ustanovení, a teda k záveru o absencii jednej z náležitostí právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 OZ, čo vedie k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere v zmysle § 37 ods. 1 OZ, na ktorú je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti.

Zároveň súd dodáva, že z veľkosti použitého písma v bode 12. zmluvy a celkového umiestnenia uvedeného ustanovenia, nie je možné dospieť k inému záveru, než že žalovaná predložením formulárovej žiadosti, ktorá mala reprezentovať návrh žalobcov na uzavretie zmluvy, vnútila žalobcom uzavretie inej zmluvy (a síce zmluvy o revolvingovom úvere), než tej, ktorá bola v danom okamihu vo sfére ich záujmu (jednorazový úver s konečnou lehotou splatnosti), čo je možné označiť za nekalú obchodnú praktiku žalovanej (klamlivé konanie uvádzaním nepresných, nejasných, dvojzmyselných údajov o službách podľa § 8 ods. 1 zák.č. 634/1992 Zb.) a konanie v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). Skutočnosť, že žalobcovia nemali záujem o revolvingový úver, bola okrem ich vyjadrenia preukázaná aj výpoveďou svedkyne - bývalej obchodnej zástupkyne žalovanej, ktorá uviedla, že žalobcovia za ňou prišli s tým, že potrebujú peniaze. Aj žalobca v 1. rade uviedol, že potrebovali peniaze na vykrytie už vzniknutých dlhov (čomu by zodpovedalo jednorazové poskytnutie finančnej sumy, nie obnovujúci sa úver), pričom ani nevedel, že pojem revolving niečo znamená. Bolo potom povinnosťou žalovanej v zastúpení obchodnou zástupkyňou upozorniť žalobcov, že spoločnosť jednorazové úvery neposkytuje. Pri výsluchu svedkyňa neuviedla, že by tak učinila, keď súd má za to, že k vysvetleniu, aký je rozdiel medzi úverovou zmluvou a zmluvou o revolvingovom úvere vôbec neprišlo. Jednak svedkyňa uviedla, že si iba myslí, že im pojem revolvingu vysvetlila, a zároveň uviedla, že pri podpise prejednávali, akú sumu chcú a na akú dobu splácania (čo zodpovedá práve len prejednávaniu jednorazového úveru, pretože pri revolvingovom úvere takýto údaj nie je možné uviesť). Samotní žalobcovia pritom nemali potrebu zisťovať, čo znamená pojem revolving, nakoľko z bodu 5. a 6. zmluvy pre spotrebiteľa na prvý pohľad vyplýva, že ide o jednorazový úver s konečnou splatnosťou. Súd nezdieľa názor žalovanej,

že pojem revolving je všeobecne známy, naopak, z úradnej činnosti je mu známe, že spotrebiteľia tomuto pojmu nerozumejú. Nakoniec, i sama žalovaná má problém s terminológiou, keď v Pokuse o mimosúdny zmier pred začatím exekučného konania zo dňa 04.10.2007 označuje zmluvu ako „Zmluvu o revolvingovej pôžičke“ a v Oznámení o uplatnení zmenky zo dňa 05.02.2008 v texte rovnako hovorí o pôžičke. Súd má za to, že je povinnosťou poctivého podnikateľa nezneužívať nevedomosť priemerného spotrebiteľa v terminológii, a nepodsúvať mu formulár, ktorý má predstavovať návrh na uzavretie zmluvy, ktorý si vnútorne rozporuje, pretože si odporuje v názve a v texte, ale naopak po tom, čo mu je zrejmé, že spotrebiteľ má záujem o jednorazový úver (v konaní to bolo dostatočne preukázané), a čomu zodpovedá aj vyplňaný text zmluvy, vysvetliť mu, že takéto úvery neposkytuje. Z výpovede svedkyne má súd za to, že k žiadnemu takémuto upozorneniu zo strany obchodnej zástupkyne nedošlo. Svedkyňa pri výpovedi uviedla: „prišli s tým, že potrebujú peniaze, nepamätám si, koľko to už bolo“, „pri podpise prejednávali, akú sumu chcú, na akú dobu splácania“, „prišli s tým, že potrebujú peniaze“ (na otázku súdu, či prišli žalobcovia za svedkyňou s tým, že žiadajú revolvingový úver), z čoho jednoznačne vyplýva požiadavka žalobcov len na jednorazovú sumu, nie na revolving. Podľa názoru súdu nejde o ľahkomyseľnosť spotrebiteľa (a to najmä v roku 2006, kedy ešte spotrebiteľská problematika bola len v začiatkoch), keď pristupuje k uzatváraniu zmluvy s dôverou v poctivý prístup podnikateľa, že mu poskytne produkt, o ktorý má spotrebiteľ skutočne záujem a kvôli ktorému za podnikateľom prišiel. Ak žalovaná poukazuje na to, že ak aj žalobcom pojem revolving nebol vysvetlený, mohli si prečítať zmluvné dojednania, súd má za to (ako už uviedol vyššie), že pri danej veľkosti miniatúrneho písma a jeho hustote nie je možné súvisle čítať uvedený text, nakoľko i osobe so zdravým zrakom sa takto písaný text zlieva do jedného celku a nie je možné ho súvisle čítať. Zároveň sú tieto zmluvné dojednania také rozsiahle a písané takou odbornou právnou terminológiou, že sú pre bežného spotrebiteľa ťažko zrozumiteľné, i keby ich prečítal. U žalobcov teda absentovala slobodná a vážna vôľa smerujúca ku vzniku zmluvy o revolvingovom úvere, nakoľko ich vôľa smerovala k uzavretiu zmluvy o jednorazovom úvere, pričom žalovanou im bola podsunutá žiadosť predstavujúca návrh na uzavretie zmluvy s iným obsahom. Pri absencii slobodnej a vážnej vôle nemôže dôjsť ku vzniku platného právneho úkonu, čo potom znamená, že medzi žalovanou a žalobcami nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere (§ 37 ods. 1 OZ). Súd má za to, že poctivý a seriózny prístup dodávateľa by bol ten, ak by dodávateľ zostavil svoj formulár tak, aby sa spotrebiteľ jasne a jednoznačne mohol vyjadriť, k uzavretiu akého právneho úkonu smeruje jeho vôľa. Ak dodávateľ takýto priestor spotrebiteľovi neposkytol, súd to považoval za nekalú prax, ktoré konanie je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v zmysle § 3 ods. 1 OZ nemôže požívať súdnu ochranu. Aj z týchto dôvodov je treba dojednanie o zmluve o revolvingovom úvere považovať za absolútne neplatné.

Súd teda dospel k záveru, že právny úkon uzavretia zmluvy v rozpore s § 37 ods. 1 OZ nebol urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, a zároveň bolo konanie dodávateľa v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 a § 39 OZ, z čoho vyvodil absolútnu neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000062802 zo dňa 23.11.2006. Nakoľko zmluva je absolútne neplatná, neplatné sú všetky jej zmluvné podmienky, a preto sa otázkou ich neprijateľnosti ako nadbytočnou osobitne nezaoberal.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaná na základe uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere poskytla žalobcom celkom sumu 622,98 eura, pričom žalobcovia žalovanej z absolútne neplatnej zmluvy vyplatili celkom sumu 702,57 eura, z čoho vyplýva, že v sume 79,59 eura sa žalovaná bezdôvodne obohatila, keďže jej bolo plnené na základe absolútne neplatnej zmluvy a v zmysle § 457 OZ je povinná bezdôvodné obohatenie žalobcom vydať. Keďže však žalobcovia žiadali iba sumu 29,80 eura (pričom súd ich návrh nemôže prekročiť), súd zaviazal vo výroku II. žalovanú povinnosťou vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie v sume 29,80 eura, pričom v súlade s § 512 ods. 2 OZ splnením jednému zo žalobcov (ktorí v neplatnej zmluve vystupovali ako solidárni dlžníci) dlh žalovanej zanikne.

Nad rámec súd poznamenáva, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia by žalobcom vzniklo aj v prípade, že by zmluvu o revolvingovom úvere považoval za určitú a zrozumiteľnú, nakoľko v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 ZoSÚ nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keď v zmluve o úvere sa výška úroku vôbec nenachádza.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoOS“), na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania, b) predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

Podľa § 3 ods. 5 ZoOS, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Pokiaľ ide o žiadosť žalobcov o vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaných ustanovení, súd má za to, že aj keď boli žalobcovia v uplatnení porušenia svojho práva ako spotrebiteľov v konaní úspešní len čiastočne, boli splnené základné predpoklady na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia od žalovanej. Nakoľko súd dospel k záveru, že rozhodcovský rozsudok je neplatný, že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná (hoci to nevyslovil v osobitnom výroku) a zároveň priznal žalobcom z tohto dôvodu právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, je možné konštatovať, že žalobcovia v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 ZoOS úspešne uplatnili svoje spotrebiteľské práva na súde. Je nepochybné, že žalovaná je podnikateľom v oblasti spotrebiteľských úverov, a preto má konať v súlade so zákonmi na ochranu spotrebiteľa, ako aj inými osobitnými predpismi, a teda nepredkladať spotrebiteľom formulárovú žiadosť, ktorej ustanovenia sú vo vzájomnom rozpore a spôsobujú tak neurčitost' celej zmluvy, čo vedie následne k neistote u spotrebiteľa, čo je vlastne predmetom zmluvy, či uzavrel zmluvu o úvere alebo zmluvu o revolvingovom úvere, a aký je jeho skutočný dlh zo zmluvy. Ak tak žalovaná napriek tomu urobila, porušila tým jednak ustanovenie § 43 OZ (odstrániť pri úprave zmluvných vzťahov všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov), ako aj ustanovenie § 8 ods. 1 zák.č. 634/1992 Zb. účinné v čase podpisu žiadosti (neuvádzať nepresné, nejasné, dvojzmyselné údaje o službách).

Súd má však za to, že na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné, aby spotrebiteľ ujmu aj subjektívne pociťoval, pričom v konaní bolo preukázané, že tomu tak bolo iba u žalobcu v 1. rade, pretože žalobkyňa v 2. rade sa nevedela vôbec vyjadriť, prečo primerané finančné zadosťučinenie vôbec žiada a aká ujma jej mohla konaním žalovanej vzniknúť. Súd vzhľadom k vyššie uvedenému dospel k záveru, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je možné priznať iba žalobcovi v 1. rade, nakoľko iba tento v konaní jednoznačne prezentoval a aj preukázal dôvody, pre ktoré mu vznikol nárok na uvedené plnenie a v časti nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia aj žalobkyňa v 2. rade žalobu vo výroku IV. zamietol. Nie je pritom v rozpore s ustanovením § 3 ods. 5 ZoOS priznať primerané finančné zadosťučinenie iba jednému z viacerých spotrebiteľov, ktorí si úspešne uplatnili svoje práva na súde.

Súd mal za preukázané, že žalovaná zaslala žalobcovi v 1. rade viacero výziev na plnenie, z ktorých minimálne Oznámenie o uplatnení zmenky zo dňa 05.02.2008 (č.l. 587) odôvodnene mohlo pôsobiť na žalobcu v 1. rade stresujúco, nakoľko uvedený list vyzýva na zaplatenie s tým, že dlžná čiastka musí byť uhradená do 15.01.2008 (ktorý deň už uplynul), s tým, že ak sa tak nestane, bude vykonaná exekučná obhliadka za asistencie orgánov činných v trestnom konaní bez udania dátumu, čo nie je možné považovať za nič iné ako za formu neprimeraného nátlaku, rozhodne nie za pokus o zmier. Zároveň bol žalobca v 1. rade viackrát vyzývaný na plnenie zo zmluvy (ktorá sa v konaní ukázala ako neplatná), pričom v prípade podľahnutia nátlaku by žalobca v 1. rade na uvedenú neplatnú zmluvu zaplatil viac ako bol povinný, čím by došlo k zásahu do jeho majetkovej sféry. Žalobca v 1. rade však neuniesol dôkazné bremeno v tom smere, že by zhoršenie jeho zdravotného stavu bolo v príčinnej súvislosti s predmetom tohto sporu, nakoľko podľa potvrdenia od lekára zo dňa 20.03.2013 (č.l. 572) sa žalobca v 1. rade z dôvodu psychických problémov lieči od roku 2005, t.j. od čias ešte pred uzavretím predmetnej zmluvy. Rovnako nepreukázal osobný nátlak zamestnanca žalovanej, keď tohto nevedel označiť identifikačnými údajmi tak, aby mohol byť vykonaný dôkaz jeho výsluchom, resp. konfrontáciou so žalobcom v 1. rade.

Pokiaľ ide o samotnú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, pri jej stanovení je potrebné zohľadniť jednak požiadavku na vyrovnanie ujmy žalobcu v 1. rade, určitú satisfakciu pre neho, ako aj skutočnosť, že zadosťučinenie má predstavovať i určitú sankciu pre žalovanú, pričom hľadiskami,

ktoré treba brať do úvahy, sú napríklad intenzita a dĺžka trvania závadného konania, jeho dosah, okruh subjektov, ktorých mohlo toto konanie žalovanej zasiahnuť a podobne (porovnaj napr. uznesenie NSSR sp.zn. 6 Obo 302/2006 zo dňa 20.03.2008).

Aj keď nebol preukázaný konkrétny následok zodpovedajúci napr. škode na zdraví, nebráni to uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 ZoOS, nakoľko žalovaná bola svojim konaním spôsobilá zasiahnuť jednak do majetkovej sféry práv žalobcu v 1. rade, čo by bolo spôsobilé privodiť mu ujmu na uspokojovaní jeho životných potrieb v prípade ďalšieho plnenia na základe neplatnej zmluvy. Zároveň bol preukázaný nátlak vyvíjaný na žalobcu v 1. rade, ktorý v ňom odôvodnene mohol vyvolať obavy a stres, najmä oznámením zo dňa 05.02.2008, že kedykoľvek môže byť vystavený exekučnej obhliadke za asistencie orgánov činných v trestnom konaní, nakoľko deň na plnenie v zmysle výzvy už uplynul. Súd s poukazom na vyššie uvedené ako primerané finančné zadosťučinenie priznal žalobcovi v 1. rade vo výroku III. sumu 200,- eur, ktorú výšku ustálil voľnou úvahou ako približne 1/4 zo sumy, ktorú si žalovaná uplatnila v rozhodcovskom konaní (766,21 eura s prísl.). Uvedenú sumu považuje súd za primeranú jednak z pohľadu sankcie pre žalovanú (ktorá však na ňu v žiadnom prípade nemôže pôsobiť likvidačne), ako aj z pohľadu satisfakcie pre žalobcu v 1. rade, a vo zvyšku žalobu v tejto časti vo výroku IV. zamietol. Súd poukazuje na skutočnosť, že určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia nie je dané žiadnym konkrétnym postupom ako napríklad určenie výšky škody na zdraví, závisí od úvahy súdu, akú sumu považuje v tom-ktorom prípade za primeranú s ohľadom na všetky okolnosti. Súd s prihliadnutím na trvanie nátlaku na žalobcu v 1. rade (cca od roku 2008 do roku 2010), na preukázaný nátlak vo forme listov (nie osobný, ktorý nebol preukázaný), na výšku sumy, ktorú by v prípade podfahnutia výzvam žalobca v 1. rade žalovanej zaplatil nad rámec svojej povinnosti, teda s prihliadnutím na všetky tieto okolnosti, považuje sumu 200,00 eur za primeranú.

Podľa § 142 ods. 2 OSP, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 151 ods. 1 OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 OSP s poukazom na § 151 ods. 1 OSP, keď žalobcovia sa v konaní domáhali rozhodnutia vo veci samej o piatich nárokoch: 1. zrušenia rozhodcovského rozsudku, 2. určenia neplatnosti rozhodcovskej doložky, 3. určenia neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere, 4. vydania bezdôvodného obohatenia v sume 29,80 eura a 5. zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia 600,00 eur obom žalobcom. Žalobcovia mali úspech vo výrokoch 1. a 4., neúspech mali vo výrokoch 2. a 3., a v polovici mali úspech aj neúspech vo výroku 5. (keď primerané finančné zadosťučinenie bolo priznané iba žalobcovi v 1. rade, pričom jeho výška závisela od úvahy súdu, a preto je bez významu, akú sumu súd žalobcovi v 1. rade priznal - § 142 ods. 3 OSP). Z uvedeného vyplýva, že úspech a neúspech účastníkov bol v zásade rovnaký, a preto súd vo výroku V. rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.